

Zaterdag 2 augustus 2008
Grote Zaal 20.15 uur

Cristina Branco zang **Ricardo Dias** piano

José Manuel Neto Portugese gitaar

Alexandre Silva akoestische gitaar

Fernando Maia akoestische basgitaar

Meu limão de amargura	Ary dos Santos / Alain Oulman
Tive um coração perdi-o	Amália Rodrigues / José Fontes Rocha
Trago fado nos sentidos	Amália Rodrigues / José Fontes Rocha
Sete pedaços de vento	José Luís Gordo / Custódio Castelo
Fria claridade	Pedro Homem de Mello / Muziek van de fado Victória
Vida triste	J.J. Slauerhoff / Pedro Rodrigues / Arr. Custódio Castelo
Navio triste	Vitorino / Ricardo J. Dias
Alfonsina y el mar	Ariel Ramirez / Feliz Luna
Ai Maria	Amália Rodrigues / Carlos Gonçalves
Instrumental - Variações em mi	Armando Freire (Armandinho) / Arr. José M. Neto
Porque me olhas assim	Fausto
Fado Perdição	Maria Duarte / Custódio Castelo
Barco negro	David Mourão Ferreira / Caco Velho Piratini
Cansaço (Fado tango)	Joaquim Campos / Luis Macedo
Musa	Sophia de Mello Breyner Andresen / Custódio Castelo
Rosa	Pinxiguina / Octávio de Souza
Formiga Bossa Nova	Alexandre O’Neill / Alain Oulman
Aconteceu	Pericles Calvacantti (2001)
Povo que lavas no rio	Pedro Homem de Mello / Muziek van de fado Victória
Maria Lisboa	David Mourão Ferreira / Alain Oulman

Wijzigingen voorbehouden

Er is geen pauze.

Manuel Liñan
 Nog meer muziek van het Iberisch schiereiland is te horen op 11 augustus. Op deze avond treedt flamencodanser Manuel Liñan met zijn gezelschap op in de Grote Zaal van het Concertgebouw. Liñan wordt gezien als één van de grote talenten van zijn generatie. Hij deelde eerder het podium met onder anderen Paco Romero en Carmen Cortes. Kaarten zijn te koop aan de kassa (open van 10.00-19.00 uur), via de website www.robecozomerconcerten.nl of telefonisch via de Robeco Zomerconcertlijn: 0900-8012 (tussen 10.00 en 17.00 uur).

Toelichting

Vanavond viert Cristina Branco (1972) haar tienjarig jubileum. Tien jaar is een mooi rond getal, hoewel het avontuur begon in 1997, toen impresariaat José Melo een jonge *fadista* zag zingen op de televisie in Portugal. Hij werd zo enthousiast door haar verschijning dat hij haar en haar vaste begeleider en componist Custódio Castelo uitnodigde voor een tournee in fadominnend Nederland. Het allereerste optreden vond plaats in Zaal 100, een progressief klein podium in de Staatsliedenbuurt te Amsterdam. Deze legendarische tour werd vastgelegd en op de cd CRISTINA BRANCO IN HOLLAND (1998) uitgebracht. De cd MURMÚRIOS (1999) volgde spoedig, waarmee ze in Frankrijk de prijs *Choc de l'Année du Monde de la Musique* in de categorie wereldmuziek won.

Nostalgische emotie

Het is allemaal zo snel gegaan. Zeker gezien het feit dat zij nogal laat belangstelling kreeg voor de muziek van weemoed en verlangen. Branco luisterde liever naar pop, jazz, blues en bossa nova. Fado was iets van vroeger: rechtlijnig en ouderwets. Ze groeide op het platteland in het stadje Almeirim op, ten noorden van Lissabon, ver weg van de toeristische tavernen waar de fado nog dagelijks klinkt. Op haar achttiende verjaardag gaf haar grootvader haar een bijzondere lp van Amália Rodrigues, de koningin van de fado (1920 – 1999). Branco dacht altijd dat fado zo vreselijk zwaarmoedig was, maar dit album liet het warme, intense en lichtvoetige stemgeluid van Rodrigues horen. Het maakte een geweldige indruk op haar en zo begon ze zelf voor de aardigheid fado’s te zingen. Ze studeerde op dat moment communicatiewetenschappen, maakte een overstap naar de journalistiek en had geen muzikale carrière voor ogen. Maar na aandringen van haar vrienden trad Branco met haar zangkunst naar buiten. Eerst in een fadohuis en later met een klein optreden op de televisie. Iedereen vroeg zich verbaasd af hoe zo’n jong en onervaren meisje de nostalgische emoties van de fado kon oproepen. Dát kan alleen als je geboren wordt met fado in je aderen...

Slauerhoff

De muzikale carrière van Branco begon dus in Nederland waar ze beroemd is geworden. Hoewel Branco geprezen wordt om haar fadokwaliteiten wil ze geen typische fadista zijn. De traditie wil ze het liefst openbreken en verrijken. Het enige wat ze gemeen heeft met de traditionele fadozangers is oprechtheid. Je moet je als zanger(es) helemaal in de tekst of het gedicht kunnen inleven, wil je oprecht overkomen. Hoewel ze zelf ook teksten schrijft, durft ze die niet *en public* te zingen. Ze zingt liever gedichten van bijvoorbeeld Slauerhoff, zoals op haar album O DESCOBRIDOR (2000).

Cristina Branco

Cristina Branco op de cd Sensus (2003)

Dialoog

Branco’s interesse voor ongebruikelijke tekstbronnen is gebleven. Zo zingt ze op haar album Sensus (2003), een cd vol liefde en sensualiteit, onder meer vertaalde sonnetten van William Shakespeare. Maar ook de composities van Custódio Castelo geven een andere draai aan de *fado-feel*. In de traditionele fado ondersteunen en versieren de scherpe klanken van de *guitarra Portuguesa* de melodie van de zanglijn, terwijl de inmiddels rijpere stem van Branco op haar vijfde album CORPO ILUMINADO (2001) juist de dialoog aangaat met dit instrument. Hoewel Branco bij voorkeur met een kleine traditionele bezetting zingt, wordt de lijn der vernieuwingen doorgetrokken in de albums die volgen. Op haar album Ulissus (2005) doet bijvoorbeeld de pianist Ricardo Dias zijn intrede. Branco zingt op dit album niet alleen in het Portugees maar ook in het Frans, Engels en Spaans en staat er zelfs een cover van Joni Mitchell op als eerbetoon aan haar.

In haar albums toont Branco respect voor haar muzikale voorbeelden. Zoals haar laatste cd ABRIL die gewijd is aan de Portugese protestzanger Zeca Afonso (1929-1987). Overigens neigt deze muziek eerder naar rock dan naar fado, maar dat moet volgens Branco ook kunnen. Zo is ze de laatste jaren vaker uitgeweken naar de jazz, klassiek en de pop, zoals de samenwerking met accordeonist Richard Galliano op het North Sea Jazz Festival in 2005 en was ze te gast bij de popgroep Bløf. Maar vanavond deelt ze het podium met een meer traditioneel kwartet. Pianist Ricardo Dias kreeg op vijfjarige leeftijd een accordeon cadeau. Zowel op dit instrument als op de piano, die hij op latere leeftijd leerde spelen, is Dias vrijwel autodidact, hoewel hij korte tijd op het conservatorium van Coimbra studeerde. Basgitarist Fernando Maia daarentegen kreeg al op jonge leeftijd muziekles aan het Centro Scalabitano in Santarém. Verder bestaat het kwartet uit de gitaristen José Manuel Neto en Alexandre Silva.

Cristina Branco staat nu dus alweer een dikke tien jaar op de planken en heeft aardig wat prijzen in de wacht gesleept. Uit interviews blijkt dat ze het nog steeds niet gemakkelijk vindt om voor een publiek te staan. Maar zodra ze zingt voelt ze zich weer helemaal op haar gemak en zal ze zoals altijd haar oprechte gevoelens met u delen.

Summary

Cristina Branco gave her very first public performance in a tiny concert venue in an off-the-beaten-track Amsterdam neighbourhood. This legendary debut was issued on CD: CRISTINA BRANCO IN HOLLAND (1998). Now celebrating her tenth year as a fado singer, Branco returns to the Concertgebouw with a selection of her best known repertoire. Branco (1972) grew up far from the fado houses of Lisbon and nothing suggested that she was predestined for the genre. Like almost all young Portuguese born after the revolution of 1974, she was interested in folk music, jazz, blues, bossa nova but not in fado. She regarded it as a genre for a different generation. This lasted until her eighteenth birthday, when her grandfather gave her the album Rara e Inédita by Amália Rodrigues. Branco delves into unusual sources for her texts: the album O DESCOBRIDOR (2000), for instance, paid homage to the Dutch poet Slauerhoff. And SENSUS (2003) was set in part to the sonnets of William Shakespeare. At the same time her music can carry a particular message: ABRIL, her latest album, is dedicated to the Portuguese protest singer Zeca Afonso.

Cristina Branco has developed her own style from a number of primary components. She employs a traditional group (voice, Portuguese guitar, guitar and bass guitar) and offers us a warm and experienced voice; she mixes the traditional fado with themes and folk songs that are personal favourites and seems always to choose the words of the best poets with discretion.